

Vedlikehold av messinginstrumenter

Munnstykket

Munnstykkene er avgjørende for klangen i instrumentet, og hvis munnstykket er dårlig blir også lyden dårlig. På grunn av kondens, mat, brus etc, blir alle munnstykkene utsatt for irr og andre mindre attraktive belegg på innsiden. Derfor er det viktig at munnstykkene vaskes regelmessig.

Munnstykket på *messinginstrumenter* legges i bløt i lunkent såpevann og renses med en liten flaskebørste eller piperenser.

Vask av messing og sølv

Det er viktig at du vasker instrumentet ditt regelmessig, men med forsiktighet. Se informasjon om hvert enkelt instrument nedenfor.

Messinginstrumenter er sårbare for støt og slag. Det er fryktelig ergerlig å få en bulk, selv i et gammelt instrument. Vannet må heller ikke være for varmt og såpen ikke for sterk.

Ta ut alle ventiler, bunnkapper, fjærer og bøylere. NB! Roterende ventiler demonteres ikke. Bruk ikke rå makt. Delen skal løsne lett, uten bruk av tenger og lignende.

Bruk en fleksibel børste (spesialbørste) for å vaske instrument og bøylere innvendig. Ventilene skal ikke ligge i vann, men skylles under rennende vann.

Instrumenter som er messingfarget (gull) er lakkert med en tynn celluloselakk for at glansen i instrumentet skal beholdes. Denne lakken tåler ikke varmt vann eller kraftig såpevann! Derfor skal disse instrumentene kun vaskes i lunkent vann med en mild såpe.

Sølv-instrumenter kan vaskes i varmere vann, gjerne med et mildt oppvaskmiddel som Sunlight. Ikke bruk Zalo da denne fjerner alle fettrester og tærer på alle loddinger. Vannet må ikke være varmere enn at du kan holde hendene i det. Selv lunkent vann gjør susen.

Trompet/Kornett

Ta instrumentet fra hverandre, med bøylere og ventiler, og la instrumentet og bøylerne ligge en times tid i bløt. Ikke legg ventiler i bløt men skyl de under rennende vann. Bruk en fleksibel børste for å vaske instrumentet og bøylere innvendig. I ventilhuset bruker du en ventilhusbørste. Instrument og deler vaskes utvendig med en myk klut. Skyll godt i lunkent vann for å fjerne alle såperester, og tørk utvendig med en myk klut for å unngå skjolder. La instrumentet og delene tørke godt innvendig.

Før du monterer instrumentet sammen setter du alle bøylere inn med bøylefett, slik at de går lett. Ventilene må oljes med egen ventilolje. Det er viktig at ventilene settes på riktig plass. De skal være merket med tall, 1-3, men det kan være vanskelig å finne disse merkene. Pass på at korken på spytteklaffen er tett. Prøvespill instrumentet for å sjekke at alt er på riktig plass.

Althorn/Tenor/Baryton/Tuba

Disse instrumentene behandles på samme måte som trompet og kornett.

Waldhorn

Waldhorn har andre typer ventiler enn de andre messinginstrumentene. KUN munnstykke og løse bøyer skal legges i vann. Instrumentet med ventiler skylles innvendig for hånd, unngå å få vann på de mekaniske delene på ventilene. Munnstykket rengjøres med piperenser eller du kan kjøpe en munnstykkeborste for waldhorn. Skyll av all såpe før du legger delene til tork.

Ventilene må man aldri prøve å "reparere" selv, dette er en jobb for spesialister. Overlat også smøring av waldhorn til materialforvalter hvis du ikke har fått egen opplæring i dette.

Trombone

Trombone trenger også en såpevask, men kun de uten rotasjonsventil. Ta fra hverandre bøyle, sleide og munnstykke, og legg delene i bløt en times tid. Deretter skylles og tørkes alle deler.

Endene på bøylen smøres og trees forsiktig på plass. Enden på den innvendige delen til sleiden smøres med egen smøring og sleiden settes sammen. Selve sleiden smøres med rent vann slik at den går glatt og jevnt. Sett sammen trombonen og prøvespill for å kjenne at alt er som det skal.